

српска квиз асоцијација

I Masters u sezoni 2017/2018

Prvi deo testa

**MOLIMO VAS DA NE GLEDATE OSTALE STRANICE, DOK NE BUDE DAT ZNAK ZA POČETAK.
MOLIMO VAS DA SE UPOZNATE SA PRAVILIMA I POPUNITE ANKETU NA DNU STRANICE.**

Ovaj deo sadrži 100 pitanja koja čine prvi deo takmičenja.

Pravila:

1. Ovo je individualni kviz, ne smete se konsultovati ni sa kim drugim, i ne smete koristiti nikakvu pomoć, knjige, beleške ili elektronske uređaje. Ukoliko takmičar mora da ode do toaleta za vreme trajanja testa, svoj telefon predaje organizatoru.
2. Imate 60 minuta da odgovorite što je više moguće pitanja. Ako završite ranije, ostanite na mestu, ne ometajući ostale takmičare.
3. Po isteku 60 minuta, odgovori će biti razmenjeni između učesnika, radi pregledanja. Oba dela testa moraju biti pregledani od različitog takmičara.
4. Ukoliko drugačije nije traženo, u odgovorima je prezime dovoljno. Ukoliko date pogrešno lično ime, Vaš odgovor će biti smatran netačnim!
5. Ukoliko se drugačije ne traži, književno neispravni oblici će biti prihvaćeni - ovo je test Vašeg znanja, a ne gramatike.
6. Pošto rezultati prvog dela testa budu ocenjeni, dobićete svoj test nazad i imaćete 5 minuta da proverite da li se slažete sa rezultatima ocenjivanja. Svi prigovori moraju se uložiti kviz-masteru u ovom terminu. Označite sporne ocene velikim upitnikom (?). Kviz-master je nadležan za prigovore, i njegova odluka je konačna.
7. Na kraju ocenjivanja, takmičar koji Vam je pregledao test treba da unese Vaš rezultat na ovoj stranici. Ako se slažete sa rezultatom, potpišite se pored skora da biste ga potvrdili. Kada predate test organizatoru, nikakvi naknadni prigovori oko rezultata neće biti razmatrani. Skor potpisan od strane Vas, biće smatran ispravnim.
8. Takmičar sa ukupno najvišim skorom ovog takmičenja biće pobednik **I Mastersa**. Pošto se test radi u više gradova, konačni rezultati će biti objavljeni u toku dana na sajtu **www.ska.rs**
9. U slučaju bilo kakvih nepredviđenih događaja ili okolnosti u toku kviza, kviz-master će dati svoju odluku, koja će biti konačna. Autor svih pitanja sa ovog testa je **Bojan Lukić**.

Vaša odluka da odgovarate na ova pitanja znači da ste bezuslovno pristali na ova pravila.
Nadamo se da će Vam ovaj kviz biti izazov i da ćete uživati u njemu, SKA

Ime i prezime: _____ Grad: _____

E-mail: _____ Da li ste član SKA? **DA/NE**

Mobilni: _____ Da li biste želeli danas da se učlanite u SKA? **DA/NE**

Ukupno tačnih odovora: _____

Pregledao: _____ Potpis takmičara: _____

1.	Podignut povodom Svetske izložbe 1889. godine u Parizu, ovaj toranj je svojom visinom od 300 m postao najviša građevina na svetu i tu titulu zadržao sledeću 41 godinu. Kako se zvao francuski inženjer , po kome nosi ime najposećenija pariska turistička atrakcija?	
2.	Nedavno preminuli britanski glumac Gorden Kej (1941-2017) tumačio je ulogu vlasnika kafea Rene Artoa u kojoj dugovečnoj, veoma popularnoj humorističkoj seriji u produkciji BBC-ja?	
3.	Aktuelna britanska kraljica Elizabeta II (r. 1926) je pre dve godine postala monarh sa najdužom vladavinom u istoriji Britanije (preko 65 godina). Koju kraljicu , koja je vladala preko 63 godine (1837-1901), je Elizabeta II smenila na prvom mestu ove liste?	
4.	Koja atletičarka tadašnje Čehoslovačke drži najstariji svetski rekord na otvorenom, računajući discipline olimpijskog atletskog programa, postavljen jula 1983. godine u Minhenu?	
5.	Kako se zvao starogrčki lekar sa ostrva Kos (oko 460 p.n.e. – oko 370 p.n.e.), utemeljivač medicine kao nauke i verovatni autor zakletve, koju i dan danas polažu doktori širom sveta?	
6.	U kojoj zemlji je treći po veličini grad Tangerang, po kome je jedna vrsta mandarina dobila ime?	
7.	Koji broj nedostaje u naslovima ovih popularnih holivudskih filmova: „_ gnevni ljudi“, „_ majmuna“, „_ godina ropstva“?	
8.	Termin „supermodel“ pojavio se još 1891. godine, mnoge manekenke su 60-tih i 70-tih godina nazivane supemodelima, ali je svoje savremeno značenje ipak dobio početkom devedesetih, a vizuelno otelotvorenje video spotom Džordž Majkla, za pesmu „Freedom“ 1990. godine, u režiji Dejvida Finčera. Ako su njih četiri Tatjana Patic, Kristi Tarlington, Naomi Kembel i Linda Evandjelista, koja manekenka nedostaje da bi upotpunila listu 5 prvih savremenih supermodela?	
9.	Takos, enčilada, buritos, načos i poslastica čuros su jela karakteristična za koju nacionalnu kuhinju ?	
10.	Kako se zvao švedski prirodnjak i naučnik (1707-1778), poznat kao „otac taksonomije“, koji je u biologiju uveo binomijalnu (binarnu) nomenklaturu, tako da se naučno ime vrste uvek sastoji od dve reči: imena roda i epiteta vrste?	
11.	Koliko simfonija je komponovao Ludvig van Betoven?	
12.	Sihalezi čine oko 75% stanovništva koje ostrvske zemlje ?	
13.	Pet nezavisnih država sveta na svojim zastavama imaju predstavljene biljke (ne računajući grbove koji se vide na zastavama): Kanada – javorov list, Grenada – muskatni oraščić, Liban – libanski kedar. Grančice koje biljke možemo videti na zastavama Kipra i Eritreje?	
14.	Koja multinacionalna prehrambena kompanija , sa sedištem u Veveju, poseduje, između ostalih, brendove „Kit Kat“, „Nescafe“ i „Maggi“?	
15.	Kako se naziva najveći limeni duvački instrument ?	
16.	Koje životinje se nalaze u naslovu čuvenog mjuzikla Endrju Lojd Vebera, nastalog prema delu T.S. Eliota, koji je jedan od najdugovečnijih mjuzikla, kako na njujorškom Brodveju, tako i na londonskom Vest Endu?	
17.	Koja prirodna pojava se kreće u rasponu od havajske do plinijevske?	
18.	Koji starogrčki skulptor je na svom „Kopljonoši“ („Doriforos“) primenio niz pravila: Visina ljudske skulpture je jednaka visini sedam glava, širina tela u ramenima je jednaka širini triju glava, itd... kasnije poznatiji kao „Kanon“ ?	
19.	Najstarija osoba na svetu, čija se starost nesumnjivo mogla utvrditi, živela je od 21. februara 1875. do 4. avgusta 1997. ili 122 godine i 164 dana. U kojoj državi je ceo svoj život provela ova gospodja?	

20.	Ovu pesmu je širom sveta proslavila „Mama Afrika“ Mirijem Makeba, pevali su je i Hari Belafonte, Boni M, Anželik Kidjo... Ne morate govoriti svahili, da biste znali kako se na tom jeziku kaže „ andjeo “...	
21.	Kako se zove staroslovenski bog pašnjaka, polja i šuma, ako znamo da jedan grad u Makedoniji nosi to ime?	
22.	Kako se zove američka multinacionalna kompanija , koja poseduje lanac hipermarketa i prema rangiranju Fortune Global 500 ima najveći prihod na svetu za 2016. godinu (oko 480 milijardi dolara), a takodje predstavlja i najvećeg privatnog poslodavca na svetu (oko 2,3 miliona zaposlenih)?	
23.	Koja je izvedena SI jedinica osvetljenosti (iluminacije), a jednaka je jednom lumenu po kvadratnom metru?	
24.	Kako se zvao francuski kompozitor (1842-1912), danas najpoznatiji po operama „Manon“ (1884) i „Verter“ (1892)?	
25.	Kako se zove brazilski fudbalski klub , koji je izgubio praktično ceo tim (samo tri igrača su preživela) u avionskoj nesreći 28. novembra 2016, kada se zbog nestanka goriva avion srušio u blizini Medeljina, u Kolumbiji, gde je trebalo da se odigra revanš meč finala Kopa Sudamerikana protiv Atletiko Nacionala?	
26.	Koliko godina je prošlo od smrti božijeg poslanika Muhameda do bitke kod Poatjea, mesta najdaljeg prodora arapske vojske u Evropu, u pohodu koji je zapravo započeo Muhamedovom smrću?	
27.	Ako znamo da se naslov verovatno najpoznatije pesme nobelovca Radjarda Kiplinga, napisane 1895. godine i objavljene 1910, sastoji od samo jedne reči i da je napisana u formi očinskih saveta svom sinu, koju reč tražimo?	
28.	Na kom kontinentu je cvetala Nok kultura ranog gvođenog doba, tokom jednog i po milenijuma, od oko 1000. godine p.n.e. do oko 500. godine n.e?	
29.	Kojim imenom je nazvan uragan , koji je tokom avgusta ove godine opustošio istočni Teksas, posebno četvrti po veličini grad u SAD Hjuston i izazvao ogromne poplave, usmrтивši više od 70 osoba i pričinivši štetu veću od 70 milijardi dolara?	
30.	Kako se zove kompanija specijalizovana za proizvodnju kamiona i nazvana po velikoj evropskoj reci, koja je rekorder Dakar relija, sa 14 trijumfa u kategoriji kamiona?	
31.	Ko je 1942. godine ubijen od strane Jana Kubiša i Jozefa Gabčika, u operaciji nazvanoj „ Antropoid “?	
32.	Fajans je vrsta keramike, pokrivena olovno-cinčanom belom glazurom, koja je vrlo pogodna za oslikavanje. Smatra se da je ovakav način proizvodnje keramike nastao u Iranu u 9. veku, a svoje današnje ime duguje francuskom izgovoru imena grada u blizini Bolonje, centra keramičke industrije u srednjovekovnoj Evropi. Koji grad je u pitanju?	
33.	U kojoj državi se nalaze najveće ostrvo na jezeru (Manitulin, površine 2766 km ²) i najveće jezero na ostrvu (Netiling, površine 5542 km ²) na svetu?	
34.	Koje dve nezavisne pacifičke države , članice UN, imaju zastave bazirane na britanskoj pomorskoj zastavi, svetlo plave boje?	
35.	Kako se zvao nemački pravnik i astronom amater (1572-1625), koji je 1603. godine izdao „Uranometriju“ – zvezdani atlas, u kome je katalogu Tiho Brahea, izdatom godinu dana ranije, dodao još oko 1000 zvezda i uveo novi sistem njihovog označavanja, sa šest magnituda i slovima grčkog alfabeta ih redjao po sjaju i sazveždju u kome se nalaze? Ovaj sistem označavanja zvezda je i danas u upotrebi.	
36.	Santa Marija, Pinta i Ninja...Svi napamet znamo imena brodova prve Kolumbove ekspedicije. Medjutim Ninja je bio samo nadimak najmanjeg broda u floti, što je bio običaj onog doba. Po kojoj katoličkoj svetici , jednoj od prvih sledbenica Svetog Franje Asiškog, je zapravo nosila ime ova karavela?	
37.	U kom italijanskom gradu se održava najveći evropski strip festival, osnovan 1965. godine, koji je 2016. okupio preko 270.000 hiljada posetilaca?	

38.	Pod kojim imenom je poznatija Komunistička partija Perua, koja je od osamdesetih godina 20. veka vodila oružanu, gerilsku borbu protiv peruanskih vlasti, propagirajuću diktaturu proleterijata i kulturnu revoluciju maoističkog tipa? Od hapšenja njenog lidera i osnivača Abimaela Guzmána 1992. godine sukobi su se proredili, ali i dalje postoje pojedine frakcije ove organizacije, koje pružaju otpor vlasti i izvode oružane napade. (Prihvata se odgovor na španskom, engleskom, srpskom ili hrvatskom jeziku)	
39.	Popularni engleski muzičar Mika rođen je 1983. godine kao Michael Holbrook Penniman jr. u kojoj azijskoj državi ?	
40.	Kako se zvao legendarni trener košarkaša Boston Seltiksa, koji je sa ovom ekipom osvojio 9 titula NBA šampiona (1957, 1959-1966), rekord koji je prestigao tek Fil Džekson, ali sa dve ekipe (Čikago Buls i Los Andjeles Lejkers)?	
41.	Ovaj jezik je jedan od 22 zvanična jezika Indije. Pripada porodici dravidskih jezika i govori ga oko 33 miliona ljudi, ponajviše u Kerali, kao i u susednim državama Karnataka i Tamil Nadu. Koji jezik , palindromnog imena, tražimo?	
42.	Kada se kod Bordoá sastanu Garona i Dordonja nastaje estuar , koji se često pogrešno naziva rekom ... kog imena?	
43.	Kako se zove tradicionalno hindustičko versko hodočašće , koje se održava svake 4 godine, na četiri različite lokacije koje se smenjuju? Hodočasnici se okupljaju radi ritualnog kupanja u svetim rekama Gang, Jamuna, Godavari i Šipra, a procenjuje se da se 2013. godine u Alahabadu okupilo 120 miliona hodočasnika tokom dvomesečnog trajanja, uključujući i preko 30 miliona tokom samo jednog dana, 13. februara, što predstavlja verovatno najveće okupljanje ljudi u celokupnoj istoriji.	
44.	Ova glumica je 2010. godine „nagradaena“ „Zlatnom malinom“ za najgoru glumicu godine, u ostvarenju „Sve o Stivu“ („All about Steve“) i za razliku od mnogih dobitnica, došla je da preuzme svoju nagradu. Sledeće večeri, osvojila je „Oskara“ za najbolju glumicu, za film „Mrtav ugao“ („The blind side“) i postala prva i za sada jedina glumica sa obe nagrade u istoj godini. Koja glumica je u pitanju?	
45.	Gde se nalazi Italijanka , u komičnoj operi Djoakina Rosinija, iz 1813. godine?	
46.	Na poslednjoj šahovskoj Olimpijadi, održanoj prošle godine u Bakuu, u ženskoj konkurenciji je titulu, sasvim očekivano, osvojila NR Kina, obzirom da su u sastavu bile aktuelna i prethodna svetska šampionka, Tan i Hu. Koja reprezentacija se okitila titulom u muškoj konkurenciji?	
47.	Drugi najveći grad jedne srednjeameričke države se zove identično kao valuta susedne države. Ako su u pitanju Panama i Kostarika, koje ime tražimo?	
48.	Britanska muzička megazvezda Adel je svoja tri albuma nazvala po godinama života kada ih je stvarala. Koji broj se dobije kada se saberu brojevi iz naslova tri Adelina albuma?	
49.	Ramsarska konvencija potpisana je 1971. godine i predstavlja medjunarodni dogovor o zaštiti i održivom razvoju močvarnih područja. Potpisana od strane 169 država, trenutno širom sveta postoji 2231 područje zaštićeno po ovoj konvenciji. U kojoj državi se nalazi grad Ramsar?	
50.	Kako se, prema delu centralnog Londona u kome se nalazi, najčešće naziva objekat koji je od 1732. godine dom Kraljevske opere, Kraljevskog baleta i Orkestra kraljevske opere? Današnji objekat je treći koji se nalazi na istom mestu, nakon rekonstrukcija izazvanih velikim požarima 1808. i 1856. godine.	
51.	Istorija olimpijskih igara prepuna je vrhunskih asova i verovatno je svima poznato da je najuspešniji medju njima Majkl Felps, sa ukupno 28 olimpijskih medalja (23, 2, 3). Koji šampion je jedini sportista u istoriji , koji je osvojio medalje u istoj disciplini na šest uzastopnih igara (sa skorom 2, 1, 3)?	
52.	Aktuelni, iznenadjujući dobitnik Nobelove nagrade za književnost je američki muzičar i pesnik Bob Dilan. Ko je poslednji pesnik dobitnik ove nagrade pre Boba Dilana, a to se dogodilo 2011. godine?	

53.	Ako jedan plesni par, koji učestvuje na takmičenju u sportskom plesu, u okviru standardnih plesova već odigra bečki i engleski valcer, tango, kvikstep i sloufoks, a u okviru latino-američkih plesova sambu, rumbu, ča-ča-ča i paso doble, koji ples im je još preostao?	
54.	Na teritoriji koje sadašnje države se nalazila kratkotrajna francuska kolonija, nazvana „Francuski Antarktiki“ („France Antarctique“), uspostavljena 1555. godine od strane vice-admirala Nikole Duranda de Vijeganjona (Nicolas Durand de Villegaignon), da bi u narednim godinama postala utočište za Hugenate, sve do nasilnog kraja postojanja 1567. godine?	
55.	Na Olimpijskim igrama postoji nekoliko sportova u kojima se muškarci i žene takmiče zajedno. Na ZOI to su parovi u umetničkom klizanju (sportski i plesni), štafeta u bijatlonu, mešoviti timovi u sankanju i karlingu (od 2018). Na letnjim igrama mešoviti parovi se takmiče u tenisu, badmintonu i jedrenju, ali koji je jedini sport na LOI u kome nema polnog ograničenja u sastavu timova, kao ni razdvajanja polova u pojedinačnim disciplinama?	
56.	Proizvođači grafitnih olovaka slovima označavaju čvrstinu jezgra. Uobičajene su olovke sa oznakom HB, srednje tvrdoće, ali umetnici koriste tvrde olovke, sa oznakom H i brojem koji označava nivo tvrdoće, a takodje i meke olovke sa oznakom B i odgovarajućim brojem. Koji je maksimalni broj , kojim se označavaju najtvrdje, odnosno najmekše grafitne olovke?	
57.	Evropska svemirska agencija – Kuru, NASA – Kejp Kanaveral, ROSKOSMOS – Bajkonur i Vastočni, Indijska svemirska istraživačka organizacija – ..... koji kosmodrom je u pitanju?	
58.	Kako se zove japanski sos , koji se spravlja od soja sosa, šećera i mirina (slatkog pirinčanog vina), a tako se naziva i tradicionalni način pripreme hrane, pri kome se riba ili meso prvo mariniraju u pomenutom sosu, a zatim peku ili prže?	
59.	Kako se zvao srednjovekovni firentinski slikar (1448-1494), koji je osim svojih mnogobrojnih remek-dela (freska „Pozivanje apostola“ u Sikstinskoj kapeli, portret „Starac i unuk“ iz Luvra...) ostao poznat i kao Mikelandjelov učitelj, jer je mladi genije proveo dve godine u njegovoj radionici?	
60.	Lavrente Indiko „Lav“ Dijaz je filmski režiser, jedan od glavnih protagonista „pokreta sporog filma“, snimivši neke od filmova izuzetnog dugog narativa (najduži traje preko 10 h). U skladu sa svojim imenom, dobitnik je Zlatnog lava u Veneciji 2016. godine, za svoj film „Žena koja je otišla“ (u trajanju 3h48min). Iz koje zemlje dolazi Lav Dijaz?	
61.	Koje godine se dogodila druga francuska revolucija, u istoriji upamćena pod nazivom „Tri slavna dana“?	
62.	Američki bend „Vilson Filips“ osnovan je 1989. godine od strane tri dame: Čajne Filips (Chynna Phillips) i sestara Karni i Vendi Vilson (Carnie i Wendy Wilson). Njihov prvi album, nazvan imenom grupe, iz 1990. je prodat u 10 miliona kopija, što je bend učinilo najprodavanijom ženskom grupom do tada. Ovo i nije iznenadjenje, obzirom da su njihovi roditelji bili članovi veoma popularnih američkih bendova. U kojim bendovima su svirali otac i majka Čajne Filips – Džon i Mišel, odnosno otac sestara Vilson - Brajan? (Dovoljno je da navedete jedan od dva benda)	
63.	„Svakog dana, u svakom pogledu, sve više napredujem“ mantra je koju pamtim iz filma „Sjećaš li se Doli Bel?“. Kako se zvao francuski psiholog i farmaceut , koji ju je osmislio, u sklopu svog popularnog metoda psihoterapije i usavršavanja, baziranog na optimističkoj autosugestiji?	
64.	Kako se zove hrišćanska ekumenska zajednica , osnovana 1940. godine od strane protestantskog sveštenika, brata Rože Šuca i nazvana po istoimenom seocu severno od Liona? Ova hrišćanska zajednica, koja okuplja i katoličke i protestantske monahe, postala je mesto hodočašća hiljada mladih hrišćana, a za svaku Novu godinu se u velikim evropskim gradovima održavaju susreti mladih - „Hodočašća poverenja na zemlji“.	
65.	Kako se naziva planinski venac , deo Karpata, koji se proteže u pravcu zapad-istok, od Češke Republike, duž poljsko-slovačke granice, sve do Ukrajine, u dužini od približno 600 km, širine 50-70 km, a najviši vrh predstavlja Hoverla u Ukrajini (2061 m)?	

66.	Najduži svetski ep je onaj o mitskom kralju, koji datira iz 12. veka i predstavlja kulturnu tradiciju cele centralne Azije, prevashodno Tibeta. Priče o herojskim podvizima vladara legendarnog kraljevstva Ling sabrane su u preko milion stihova, iako nije utvrđen jedinstven tekst epa, već se on razlikuje u Kini, Indiji ili na Tibetu. Kako se zove ovaj mitski kralj ?	
67.	Kako se zvao muzičar iz DR Konga (1949-2016), jedan od najznačajnijih afričkih umetnika „world music“ scene, koji je svirao kongoansku rumbu, suku i ndombolo, nastupajući širom sveta sa svojim bendom Viva la musica, a tokom nastupa u Abidžanu je doživeo infarkt i preminuo na sceni? Bio je jedan od tvoraca subkulturnog pokreta u Kinšasi „La Sape“.	
68.	Kako se zove glavni grad najveće teritorije po površini u okviru neke afričke države? Obzirom da se ovaj nigerski region prostire mahom u okviru pustinje Sahare, ne čudi da na oko 52% površine živi samo 2,8% stanovništva cele države. Grad po kome je region i nazvan nalazi se u planinama Air, broji oko 118000 stanovnika, a vekovima je bio jedna od glavnih stanica na karavanskim putevima kroz Saharu.	
69.	Hipertimesija (Hyperthymesia) je medicinsko stanje u kome osobe imaju neverovatno razvijenu .... šta?	
70.	Grupa „The doors“ dobila je ime po knjizi Oldosa Hakslija (Aldous Huxley) „The doors of perception“ („Vrata percepcije“) iz 1954. godine, a naslov ove knjige Haksli je preuzeo iz rečenice „Ako se vrata percepcije otvore, stvari se prikazuju onakvim kakve jesu – beskonačne“, iz knjige „The marriage of heaven and hell“ („Venčanje neba i pakla“) kog engleskog pesnika i slikara (1757-1827)?	
71.	Kako se zove francuski modni kreator , rođen u Italiji 1922. godine, koji je karijeru započeo kod Kristijana Diora, da bi 1950. osnovao eponimnu modnu kuću i za skoro sedam decenija rada postao jedan od najpoznatijih svetskih brendova visoke mode, karakterističan po svom avangardnom stilu i upotrebi geometrijskih motiva?	
72.	Kojim jedinstvenim imenom se nazivaju hemijska jedinjenja , koja se nalaze prvenstveno u centralnom nervnom sistemu i gastrointestinalnom traktu? Ova jedinjenja mogu da blokiraju provodjenje bola od periferije ka mozgu, uspavljuju, poboljšavaju raspoloženje, ali i stvaraju zavisnost. Postoje četiri klase: endogini, koji se stvaraju u telu (endorfin), alkaloidi opijuma (morfin i kodein), polusintetički (heroin) i potpuno sintetički (metadon).	
73.	Pangram je rečenica u kojoj se pojavljuju sva slova azbuke ili abecede, a kako se nazivaju tekstovi (ili čitave knjige) koje ne sadrže neko slovo azbuke?	
74.	Samo četvoro pisaca su dobitnici i Nobelove i Bukerove nagrade – V.S. Naipol, J.M. Kuci, Vilijem Golding i jedina žena medju njima, južnoafrička književnica, koja se u svojim delima bavila pitanjima morala i medjurasnih odnosa, posebno tokom ere aparthejda u JAR. Kako se zvala ova književnica ?	
75.	Kako se zove francuski naučno-fantastični strip , koji je izlazio od 1967. do 2010. godine, o avanturama hrabrog „prostorno-vremenskog“ agenta i njegove ljupke koleginice? Autori - pisac Pjer Kristin i crtač Žan-Klod Mezijer su za svoj rad dobili mnogobrojne nagrade, uključujući i „Gran pri grada Angulema“, na najvećem francuskom strip festivalu, a ove godine je u bioskope stigao film Lika Besona, snimljen po ovom popularnom stripu.	
76.	„Rat pack“ bilo je ime koje su mediji dali grupi glumaca iz 60-tih godina, okupljenih oko Frenka Sinatre, a činili su je još Din Martin, Semi Dejvis junior, Piter Loford i Džoi Bišop. Kako su mediji prozvali grupu komičara , koja je na scenu stupila 90-tih godina, a u nju se uobičajeno uključuju Ben Stiler, Džek Blek, Vins Von, Oven Vilson, Vil Ferel i Stiv Karel?	
77.	Koja država podsaharske Afrike je, uz Nemačku i Italiju, koproducerala film iz 2013. godine „Beli duh“ („White shadow“), o albino dečaku koji beži od lokalnih vračeva, koji takvu decu sakate i ubijaju, te delove njihovih tela koriste u „lečenju“ obolelih? Ova zemlja je, sa jednom albino osobom na 1400 stanovnika (svetski prosek je jedna albino osoba na 17 do 20 hiljada stanovnika) svetski rekorder po procentu albino stanovništva.	

78.	Ovaj termin skovali su naučnici Manfred Klajns i Nejtan Klajn, u svom radu iz 1960. godine: „Za egzogeno produženi organizacioni kompleks, koji funkcioniše nesvesno, kao integrisani homeostatički sistem, predlažemo termin _____.” Koji termin , koji se odnosi na organizam sastavljen od veštačkih i prirodnih delova, je u pitanju?	
79.	Fenomenalnim preokretom protiv Atlante u ovogodišnjem Superboulu Tom Brejdi je na večnoj listi najuspešnijih kvoterbekova prestigao Džoa Montanu, Terija Bredšoa i Sida Lukmana, te se, na prvom mestu, sa 5 šampionskih titula izjednačio sa kojim legendarnim kvoterbekom Grin Bej Pekersa?	
80.	Ova pevačica rođena je 1989. godine u Kanadi, norveškog je porekla, a na svetsku muzičku scenu stupila je 2014. velikim hitom „Hideaway“, te obradom Hadavejovog hita iz 1993. „What is love“. Pod kojim imenom znamo ovu umetnicu?	
81.	Kako se zvao sasvim sigurno najpoznatiji japanski srednjovekovni graditelj mačeva i bodeža, koji je živeo u drugoj polovini 13. i prvoj polovini 14. veka, a čije su mačeve koristili najbolji samuraji i šoguni tokom prethodnih vekova?	
82.	Kako se zove američki komičar i tv voditelj , koji je 2015. godine, nakon 22 godine nasledio mesto voditelja emisije „The late show“ od Dejvida Letermana, prethodno je godinama bio član ekipe „Saturday night live“ (1996-2011), „The daily show“ (1997-2005), a pojavljivao se kao gost u animiranim serijama „The Simpsons“ i „Rick and Morty“?	
83.	Koji klub je aktuelni šampion Evrope u vaterpolu, u muškoj konkurenciji, pobedivši maja ove godine u finalu dubrovački Jug i osvojivši prvu titulu u istoriji kluba?	
84.	Koji filozof (1724-1804) je najznačajniji predstavnik kritičizma, gnoseološkog pravca koji istražuje mogućnosti izvora, uslova i granica spoznaje, kroz sintezu racionalizma i empirizma?	
85.	Fizičari Takaki Kadžita i Artur B. Mekdonald dobitnici su Nobelove nagrade za fiziku 2015. godine, za otkriće do koga su došli nezavisno, a odnosilo se na jednu od elementarnih čestica. Po „Standardnom modelu“, koji opisuje tri od četiri fundamentalne sile i klasifikuje elementarne čestice, ova čestica nije imala masu, međutim istražujući reakcije između kosmičkih zraka i zemljine atmosfere otkrivene su oscilacije ovih čestica i dokazano je da one ipak imaju masu. Koja elementarna čestica je u pitanju?	
86.	Bio je najznačajniji vajar baroka i jedan od najuspešnijih arhitekata svog vremena. Poznate skulpture su „Apolon i Dafne“, „Otmica Prozerpine“, „David“... u bazilici Svetog Petra bio je autor ogromnog ciborijuma, grobnice papa Aleksandra VII, kao i grandiozne kolonade koja uokviruje trg ispred bazilike. Kao najpriznatiji umetnik u Evropi pozvan je 1665. godine u Pariz, gde je izradio bistu Luja XIV, međutim njegovi planovi za proširenje Versaja nisu prihvaćeni i on se ubrzo vratio u Rim. Kako se zvao ovaj veliki umetnik (1598-1680)?	
87.	Kako se zove kapa nalik fesu (od koga potiče) samo bez kićanke, koju nose muslimanski muškarci iz Indonezije, Malezije, Bruneja, Singapura, južnog dela Filipina i Tajlanda? Uglavnom je crne boje i bez ukrasa, ali može biti i ukrašena po obodu floralnim i geometrijskim motivima.	
88.	Kako se zvao francuski lekar (1678-1761), koji se smatra „ocem stomatologije“? Bio je autor prvog naučnog rada o stomatologiji „Le Chirurgien Dentiste“? Tamo je opisao osnove oralne anatomije i funkcije, znake i simptome patologije, metode lečenja i zamene zuba.	
89.	Ovu legendarnu fantastičnu, akciono-avanturističku video igricu prvi put je izdao Nintendo 1986. godine. Radnja se vrti oko glavnog lika Linka, koji se bori protiv svog neprijatelja, zlog Ganona, u kraljevstvu Hirule. Od prvog izdanja, igrica prodana u 75 miliona primeraka i dobila je 19 nastavaka, uključujući i onaj iz marta ove godine, pod nazivom „Dah divljine“ („Breath of the wild“). Kako se zove ova video igra ?	
90.	Rodjen u Sankt Petersburgu 1904, gruzijskog porekla, ovaj slavni koreograf je započeo karijeru u „Carskom baletu“, da bi tokom 20-tih postao glavni koreograf „Ruskog baleta“, a kasnije prelazi u SAD, gde ko-osniva „Njujorški balet“ i ostaje njegov umetnički direktor više od 35 godina. Kako se zvao jedan od najznačajnijih koreografa 20. veka?	

91.	Krivina „Vadičep“ („Corkscrew“) predstavlja jednu od najizazovnijih krivina za svakog takmičara u moto-sportovima, zbog svoje jedinstvene konfiguracije i velike visinske razlike. Na kom autodromu se nalazi ova čuvena krivina? (slika)	
92.	Kako se naziva ovaj drveni brodić sa jednim ili dva jedra, koji se najčešće može videti duž reke Nil? (slika)	
93.	Kako se zvao ruski avangardni umetnik , slikar, vajar, fotograf i grafičar (1891-1956), jedan od osnivača konstruktivizma, koji je zajedno sa suprugom Varvarom Stepanovom stvorio mnogobrojna modernistička remek-dela, od kojih je jedno od uticajnijih plakat sa slike, na kome Ljilja Brik, supruga Osipa Brika i ljubavnica Vladimira Majakovskog, poziva na kupovinu knjiga? (slika)	
94.	Kako se zove brend sportske opreme , osnovan u Londonu 1960. godine, prevashodno namenjen takmičarima u boksu i drugim borilačkim sportovima, nazvan po engleskom plemiću, koji je 1891. godine organizovao prvi bokzerski meč sa rukavicama, nakon smrti nekoliko boksera u borbama golim rukama? Između ostalih, ovu opremu su koristili Muhamed Ali, Šugar Rej Robinson, Lenoks Luis i Džo Kalzagi. (slika)	
95.	Fondacija Solomona R. Gugenhajma osnovana je 1937. godine u Njujorku, da bi 13 godina kasnije bio otvoren muzej, u jednoj od najikoničnijih zgrada 20. veka, projektu Frenk Lojd Rajta. Nakon njujorškog, otvoren je objekat u Veneciji, da bi 1997. godine bio izgradjen još jedan grandiozni muzej, po projektu Frenk Gerija. U kom gradu se nalazi ovaj muzej? (slika)	
96.	Prvi klub Rikardo Urgel otvorio je 1967. godine u Sitžesu, turističkom gradiću 35 km od Barselone, da bi nakon početnog uspeha 1973. proširio poslovanje i otvorio prvi veliki noćni klub na Ibici. Pod kojim imenom je poznat ovaj brend , koji osim noćnih klubova obuhvata i hotele, muzičku etiketu, modnu kolekciju odeće i asesoara, kao i magazin, a simbolizuju ga dve crvene trešnjice? (slika)	
97.	Kako se zove obeležje , orijentir napravljen ljudskom rukom, koji koriste narodi arktičkog severa (Inuit, Kalaallit, Yupik...), od Aljaske do Grenlanda, sastavljeno od naslaganog kamenja, koje u jednoličnom ambijentu tundre predstavlja oznaku za putnike, mesto okupljanja ili lova? Kao kulturni simbol Inuita nalazi se na zastavi kanadske teritorije Nunavut, a poslužio je kao inspiracija za logo ZOI u Vankuveru 2010. godine. (slika)	
98.	Kako se zove jedna od najpopularnijih društvenih mreža u Kini, koja sa preko milijardu registrovanih korisnika i skoro 900 miliona aktivnih profila spada među prvih pet društvenih mreža u svetu, prvi put lansirana u februaru 1999. godine i sa logom u obliku malog pingvina sa crvenim šalom? (slika)	
99.	Na slici vidimo zastavu-simbol kog sporta ? (slika)	
100.	Kako se zove američki arhitekta jevrejskog porekla, autor Memorijala ubijenim Jevrejima Evrope, podignutog u Berlinu 2005. godine? (slika)	

